

Reviderat yrkande

Demokraterna

2020-10-09

Ärende: 2.2.9

Yrkande angående stadens rutiner för att säkerställa att anställda inom staden inte har kopplingar till extremism och gängkriminalitet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att redovisa stadens rutiner vid nyanställningar, och för vikarier i avsikt att säkerställa att inga kopplingar finns till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar.

Yrkandet

Inom kort tid har två anställningar av gravt olämpliga individer inom Göteborgs stad uppmärksammats medialt. Fallen väcker frågor om hur stadens rutiner ser ut och hur dessa efterlevs.

Gällande en vikarie inom grundskolan, fanns det historik om individens kopplingar till islamistisk extremism redan hos förvaltningen. Trots detta tilläts individen att verka som lärarvikarie inom Göteborgs stad.

Det andra uppmärksammade fallet gäller en ungdomshandledare som arbetat med unga i riskzon för gängkriminalitet i Backa. Samtidigt hade ungdomshandledaren nära kontakter med ledande personer inom gängmiljön i Backa och medverkade dessutom själv vid det uppmärksammade "gängmötet" på Posthotellet.

Många myndighetspersoner fattar i sitt arbete beslut som är av stor betydelse för allmänheten, och som ibland är direkt livsavgörande för enskilda individer. Det gör att en del personer försöker påverka tjänstemännen att fatta felaktiga beslut eller att avstå från att ingripa eller genomföra kontroller. Dessa påverkansförsök sker i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse eller otillbörliga erbjudanden och är ett direkt hot mot demokratin. Det är därför av största vikt att Göteborgs Stad arbetar aktivt för att förebygga och hindra otillåten påverkan.

Hederskulturen kan vara kärnan till odemokratiska handlingar. För familjemedlemmar som lever i en hederskontext är det familjens regler som är primära och lagen blir sekundär. Straff utmåts för den som väljer sin egen väg. Det är därför viktigt att ta med hederskontexten som en faktor och försvårande

omständighet i uppdraget till stadsledningskontoret. Det finns risk för infiltration i stadens system som kan leda till direkt livsfara för de utsatta.

Polisen och ett antal myndigheter har under senare tid beskrivit hur kriminella klaner har lyckat skaffa sig infiltratörer på myndigheter och i kommuner.

Tyvärr finns anledning att misstänka att det är ett ökande problem. Göteborgs stad behöver därför se över sina rutiner och eventuellt förstärka dessa.

Yttrande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2020-11-10

Ärende nr 2.2.7

Yttrande angående – Yrkande från D angående stadens rutiner för att säkerställa att anställda inom staden inte har kopplingar till extremism och gängkriminalitet.

Vi rödgrönrosa partier vill först understryka att vi inte vill att anställda i Göteborgs stad ska vara delaktiga i kriminella gäng, eller ha kopplingar till organiserad brottslighet i någon form. Det är viktigt att skilja på hur arbetsgivare kan agera vid rekrytering och vad den kan göra då någon är anställd. Vi ser dock inte hur det skulle kunna gå att skärpa upp anställningsprocessen på ett sätt som också är förenlig med gällande lagstiftning och demokratiska värderingar.

Stadens anställningsrutiner är tydliga vad gäller referenstagning och det går även att begära utdrag ur belastningsregistret, en åtgärd som är möjlig att använda mer än vad som görs idag. Men det ska tilläggas att även om en person visar upp ett utdrag som säger att den inte är dömd för brott, finns inga garantier för att den inte sysslar med kriminell verksamhet eller begår brottsliga handlingar.

Vi förstår intentionen i Demokraternas yrkande men ser inte att problemet går att komma åt via rekryteringsprocessen utan att riskera hamna i ett läge där lagar och demokratiska värderingar sätts ur spel. Som exempel kan nämnas att offentliga arbetsgivare inte får efterfråga människors politiska eller religiösa tillhörighet.

Vi menar att Göteborgs stad har en rekryteringsprocess som är följsam till den lagstiftning som finns.

Att arbeta med att stärka kompetens hos första linjens chefer och HR-personal för hur man kan agera om man misstänker oegentligheter eller kriminella handlingar hos personal ser vi därför som mer fruktbar åtgärd.

Yrkande angående – Yrkande från D angående stadens rutiner för att säkerställa att anställda inom staden inte har kopplingar till extremism och gängkriminalitet.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att begära ut utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar och för vikarier.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att, vid saklig grund, använda sig av lagutrymmet för att skyndsamt häva pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet.

Yrkandet

Göteborgs stad måste göra allt som står i dess makt för att försäkra sig om att det i stadens verksamheter inte anställs individer med bakgrund från gängkriminalitet, rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning.

För att öka tryggheten för vårdtagare bör kommunen begära ut ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom hemvård, rehabilitering, stöd och service. Syftet med att begära utdragen är för att skydda de som behöver vård och omsorg. Inkluderande särskilda boenden och LSS. Stadens verksamheter har mycket förtroendeskapande aktiviteter. Personal hjälper folk att gå och handla, använder deras kort och hjälper till med ekonomi. Det finns många tillfällen att missbruka förtroendet.

Flera tingsrättsdomar visar att personliga assistenter som dömts för att ha stulit från brukarna, tidigare har begått brott. Det handlar bland annat om stöld, våld, förmögenhetsbrott, ekonomiska brott och sexualbrott.

Skolan har en viktig roll i arbetet mot våldsbejakande extremism. En bra utbildning i en trygg skola som arbetar med skolans demokratiska uppdrag kan förebygga att unga involveras i våldsbejakande extremism. Skolan ska utbilda och fostra aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare som respekterar och bejakar samhällets

grundläggande värden. I skolan ska barn och elever få kunskaper, förmågor och värderingar som gör det möjligt att delta aktivt i samhället. Enligt skollagen är arbetsgivaren skyldig att begära att den som erbjuds anställning inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg lämnar utdrag ur belastningsregistret. Den som inte lämnat ett registerutdrag får inte anställas. Lagen gäller även uppdragstagare, lärarstudenter och vissa vuxenstuderande samt deltagande i arbetsmarknadspolitiska program. Motsvarande skyldighet finns vid nyanställning av arbetstagare vid hem för vård och boende för unga, HVB-hem.

Kommunen som arbetsgivare är undantagen belastningsregistrets stränga sekretess och kan begära ut uppgifter ur belastningsregistret för kontroll att den arbetssökande inte är straffad sedan tidigare.

Myndigheter som har rätt att få fullständiga uppgifter

Förordning (1999:1134) om belastningsregister

11 § Uppgifter ur belastningsregistret om brott som lett till någon annan påföljd än penningböter ska lämnas ut om det begärs av

5. en statlig eller kommunal myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

8. en socialnämnd, i ärenden om

- a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,
- b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6, 6 a och 8-10 §§ socialtjänstlagen,
- c) adoption enligt 6 kap. 12-16 §§ socialtjänstlagen,
- d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1998:870) om vård av missbrukare i vissa fall, eller
- e) utseende av särskild handläggare enligt 9 § lagen (2020:616) om verkställighet av ungdomsövervakning,

10. en kommunal myndighet, i ärenden om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) och i ärenden om tillstånd för försäljning av tobaksvaror enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, i fråga om den som ärendet gäller,

14. en överförmyndare eller överförmyndarnämnd, i ärenden där en lämplighetsprövning ska göras, i fråga om

- a) den som överförmyndaren eller nämnden avser att utse eller avser att föreslå att rätten utser till förmyndare, god man eller förvaltare, eller
- b) den som är förmyndare, god man eller förvaltare,

Yrkande
2020-11-11

Socialdemokraterna, Demokraterna

Yrkande angående yrkande från Demokraterna angående stadens rutiner för att säkerställa att anställda inom staden inte har kopplingar till extremism och gängkriminalitet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att säkerställa att stadens rutiner för nyanställning av fast och vikarierande personal förhindrar rekrytering av personer med av polisen, säkerhetstjänst eller annan rättsvårdande myndighet konstaterad koppling till organiserad brottslighet eller våldsbejakande extremism. Om gällande rutiner ej bedöms uppfylla detta ska stadsledningskontoret föreslå kommunstyrelsen förtydliganden och skärpningar, med kommunstyrelsens personalberedning som avstämningsyta under arbetsprocessen.

Yrkandet

Många göteborgare står i direkt beroendeställning till kommunal verksamhet, och därigenom till kommunal personal. Dagligen ser stadens personal – i alla dess verksamheter – till att samhällets behov av grundläggande service och välfärd både fungerar och förbättras. För att det medborgerliga förtroendet för den kommunala organisationen, och alla dess olika funktioner, ska bibehållas krävs att stadens ledning ställer mycket höga krav på personalens kompetens och förmåga. Det får aldrig förekomma misstankar om att kommunal personal skulle styras av någonting annat än viljan att utföra sitt arbete enligt gällande regler, lagar och politiska inriktningar.

Kommunstyrelsen har inte delgivits djupare kännedom om de två incidenter som Demokraterna lyfter i sitt yrkande, men vi kan konstatera att den allvarliga karaktär som kännetecknar incidenterna kräver att den politiska ledningen agerar. Vi vill därför att stadsledningskontoret, med personalberedningen som löpande avstämningsyta, skyndsamt säkerställer att gällande rutiner förhindrar rekrytering av personer med – av polis, säkerhetstjänst eller annan rättsvårdande myndighet – konstaterad koppling till organiserad brottslighet eller våldsbejakande extremism. Just den konstaterade kopplingen är avgörande; personalpolitiska beslut får aldrig fattas på basis av hörsägen, och oskyldiga individers påstådda bekantskaper får inte ligga dem till last. Om rutinerna i dagsläget ej uppfyller detta syfte, om det finns en risk att rutiner tolkas på sådant sätt att den organiserade brottsligheten eller våldsbejakande extremister kan urholka förtroendet för den kommunala organisationen inifrån, vill vi att stadsledningskontoret – med personalberedningen som avstämningsyta – föreslår nödvändiga förtydliganden och tillräckliga skärpningar.

